

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/45/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7023200063
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:7023200063.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu, JUDr. Jana Martinčeková ako členka senátu a JUDr. Martin Tiso ako člen senátu vo veci žalobkyňa: CRW Slovakia, s.r.o., IČO: 36 580 635, Drevárska 2, Spišská Nová Ves, zastúpená: JUDr. Matúš Králik, advokát, Moldavská cesta 10/B, Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia z 1. decembra 2022, č. 51989-5/2022-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-2 Sa 4/2023-56 z 20. februára 2024 takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť žalovanej sa zamietá.
- II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanej na náhradu 100 % trov kasačného konania.

odôvodnenie:

1. Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa bola v marci 2021 zamestnávateľkou zamestnancov, ktorí boli účastní na sociálnom poistení. V apríli 2021 podala pobočke žalovanej v Spišskej Novej Vsi mesačný výkaz poistného, v ktorom okrem iného uviedla, že dátumom výplaty príjmov zamestnancov za marec je 30. apríl 2021, poistné však do tohto dátumu neodviedla. Okresný súd Košice I uznesením z 29. marca 2021, ktoré bolo uverejnené vo vydaní Obchodného vestníka z 7. apríla 2021, začal voči žalobkyni reštrukturalizačné konanie. Ďalším uznesením, ktoré bolo uverejnené vo vydaní z 5. mája 2021, okresný súd povolil jej reštrukturalizáciu. Konečne, uznesením z 12. januára 2022, uverejneným vo vydaní Obchodného vestníka z 21. januára 2022, ukončil reštrukturalizáciu.

2. Počas reštrukturalizácie pobočka žalovanej rozhodnutím z 5. septembra 2022 predpísala žalobkyni poistné za marec 2021 v celkovej sume 30.112,90 €. Napriek odvolaniu žalobkyne ústredie žalovanej preskúmaným rozhodnutím z 1. decembra 2022 potvrdilo rozhodnutie pobočky. Zdôraznilo, že povinnosť platiť poistné vzniká priamo zo zákona. Poistné sa stalo splatným 30. apríla 2021, teda až po začatí reštrukturalizačného konania. Z toho dôvodu ide o tzv. prednostné pohľadávky, ktoré sa do reštrukturalizačného konania neprihlasujú.

3. Správny súd tu napadnutým rozsudkom č. k. KE-2 Sa 4/2023-56 zrušil preskúmané rozhodnutie, ako aj rozhodnutie pobočky z 5. septembra 2022. V odôvodnení sa stotožnil s názorom, že pohľadávka na poistné za marec 2021 vznikla 1. apríla 2021, teda pred začatím reštrukturalizácie, a žalovaná si ju v nej podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii mala prihlásiť. Ustanovenie § 120 ods. 2 cit. zák. v znení účinnom od 1. marca 2017 viaže vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu na okamih, kedy bol dlžník prvýkrát oprávnený plniť ju, a argumentácia žalovanej túto skutočnosť nereflektuje. Podľa § 129, § 138 ods. 1 a § 139 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov môže platiť poistného zaplatiť poistné ihneď po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca, a vtedy vzniká pohľadávka naň. Reštrukturalizácia žalobkyne sa začala 8. apríla 2021 a už od 28. apríla 2021, kedy podala mesačný výkaz poistného, mala k dispozícii údaje, na základe ktorých mohla uplatniť poistné za marec 2021.

4. Žalovaná v kasačnej sťažnosti namieta, že pohľadávke podľa nej musí zodpovedať dlh, teda povinnosť dlžníka plniť. Ustanovenie § 170 ods. 21 zákona č. 461/2003 Z. z. však za evidovaný nedoplatok na sociálne poistenie považuje pohľadávku na poistnom. Z tohto a iných ustanovení vyplýva, že dlh na poistnom vzniká až neodvedením poistného včas, a do tohto okamihu žalovaná ani neeviduje voči platiteľovi nedoplatok. Poistné a príspevky, ktoré nie sú nedoplatkom, si žalovaná nemôže uplatňovať v reštrukturalizácii. Odkázala tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 41/2019, podľa ktorého pohľadávkou proti podstate je aj pohľadávka žalovanej na poistnom za obdobie pred vyhlásením konkurzu, ak jej splatnosť nastala až po vyhlásení konkurzu. Podľa žalovanej je pohľadávka právo veriteľa požadovať od inej osoby určité plnenie, kde podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. nie je podmienkou jej vzniku splatnosť. Pokiaľ by zákonodarca chcel ustáliť vznik verejnoprávnej pohľadávky bez ohľadu na splatnosť, bol by to bol rozlíšil rovnako, ako to urobil pri súkromnoprávnej pohľadávke.

5. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) konštatuje, že už vo veciach sp. zn. 7 Ssk 24/2024, 7 Ssk 18/2024, 6 Ssk 7/2024, 6 Ssk 118/2023, 6 Ssk 122/2023 rozhodol o veľmi podobne formulovaných kasačných sťažnostiach žalovanej. Vo všetkých uvedených veciach dospel (aj na základe rozsudku veľkého senátu sp. zn. 19 SVs 1/2023) k záveru, že vznik pohľadávky žalovanej sa musí posúdiť predovšetkým podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Rovnako sa v rozhodnutiach zaoberal otázkou, odkedy je platiteľ poistného oprávnený zaplatiť poistné a dospel k záveru, že zamestnávateľ je oprávnený splniť svoju povinnosť odvieť (zaplatiť) poistné, ktoré platí sám a ktoré platí jeho zamestnanec podľa § 141 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., v prvý deň po uplynutí kalendárneho mesiaca, ktorý je rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu jeho zamestnancov (§ 139 ods. 1 a 3 cit. zák.). Podľa § 464 ods. 2 SSP tak kasačný súd odkazuje na dôvody týchto uznesení a nepovažuje za potrebné k nim čokoľvek dopĺňať.

6. Pretože žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná, podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP jej kasačný súd priznal aj náhradu trov kasačného konania proti neúspešnej žalovanej.

7. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.